

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O INSPEKCIJI
CESTOVNOG PROMETA I CESTA**

Zagreb, rujan 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O INSPEKCIJI CESTOVNOG PROMETA I CESTA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

1. Važećim Zakonom o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine, br. 77/99 i 55/2011), što ujedno i čini normativnu podlogu važećeg sustava uređeno je ustrojstvo, poslovi, način rada, ovlasti i obveze inspekcije cestovnog prometa i cesta, kao i posebni uvjeti za postavljanje u zvanje inspektora. Analizom važećih odredbi Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta utvrđeno je da odredbe toga Zakona podliježu obvezi usklađivanja sa nizom važećih propisa i zakona iz područja cestovnog prometa i cesta, koji su u obvezi usklađivanja sa propisima Europske unije, a samim time iz navedenog proizlazi obveza usklađivanja sa predmetnim zakonima i propisima, a sve u cilju dobivanja ovlasti za obavljanje inspeksijskog nadzora nad primjenom istih.

Kako predmetni Zakon uopće nije mijenjan, a Republika Hrvatska 1. srpnja 2013. godine je postala članicom Europske unije, kojom činjenicom je preuzela mnogobrojnu legislativu iz područja cestovnog prometa i cesta, te zbog naprijed navedenog ukazuje se potreba za njegovim usklađenjem s nizom novih i više puta mijenjanih posebnih zakona i propisa iz navedenog područja, a u koje su implementirana pravna pravila Europske unije. Samim time, Inspekciji cestovnog prometa i cesta unutar Uprave prometne inspekcije Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, aktivnosti su se višestruko povećale zbog ovlasti nadzora nad nizom zakona iz područja cestovnog prometa i cesta, kojim su dobili nove ovlasti i zadatke.

Potrebno je naglasiti da su navedene aktivnosti vezane uz osiguranje što kvalitetnijeg i efikasnijeg inspeksijskog nadzora provedbe odredaba zakona koji su vezani uz sigurnost cestovnog prometa i cesta.

Za rješenje opisanog problema, koji je u vezi s prenošenjem direktiva Europske unije u nacionalno zakonodavstvo kao i s utvrđivanjem nacionalnih odredbi za provedbu uredbi Europske unije, potrebno je izmijeniti, tj. donijeti novi Zakon o inspekciji cestovnog prometa i cesta, koji bi se uskladio s posebnim zakonima i podzakonskim aktima koji prenose direktive Europske unije, te uređuju provedbu uredbi Europske unije budući se temeljem istoga obavlja nadzor nad primjenom niže navedenih i usklađenih zakona i drugih propisa.

2. Nadalje, Prijedlogom novog zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta, rad Inspekcije bio bi učinkovitiji, transparentniji i efikasniji, kao i usklađen s praksom rada prometne inspekcije u drugim državama članicama Europske unije, gdje napominjemo da su nužne novine u pogledu strukture i organizacije inspekcije, te usmjeravanje i nadzor rada inspekcije, sukladno zakonima, koji su preuzeli obvezu usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije. Pojedine odredbe su doradene, preciznije definirane i to pogotovu u dijelu ovlasti Inspekcije, iz razloga što su se kroz dosadašnju primjenu važećih zakona i njegovih pojedinih odredaba, kao i drugih propisa iz područja cestovnog prometa i cesta ukazale su se određene manjkavosti i nejasnoće koje je potrebno otkloniti.

3. Rješenje opisanog problema najviše utjecaja ima na gospodarske i druge subjekte, čija je djelatnost područje cestovnog prometa i cesta, kao i na subjekte unutarnjeg i međunarodnog cestovnog prometa. Normativnu podlogu važećeg sustava iz područja cestovnog prometa i cesta čine: Zakon o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine, br. 77/99 i 55/2011), Zakon o cestama (Narodne novine, br. 84/2011, 22/2013 i 54/2013), Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 82/2013), Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (Narodne novine, br. 75/2013), Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine, br. 67/2008, 48/2010, 74/2011 i 80/2013), Zakon o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine, br. 79/2007).

Kako Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, odnosno Inspekcija cestovnog prometa i cesta obavlja nadzor nad provedbom prethodno navedenih posebnih zakona, koji su se već uskladili s propisima Europske unije, nameće se potreba donošenja novog Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta, s ciljem omogućavanja i dobivanja ovlasti obavljanja nadzora nad primjenom istih.

b) Ciljevi i posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Ciljevi donošenja ovoga Zakona jesu prvenstveno potpuno usklađivanje s nacionalnim propisima kojima se preuzima pravna stečevina europske unije, odnosno uređuje provedba pravne stečevine Europske unije, na način da su se zakoni nad kojima Inspekcija obavlja nadzor uskladili sa propisima Europske unije, te time ovaj Prijedloga zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta zahtijeva usklađenje s istim. To sve je potrebno kako bi se osigurala primjenjivost i usklađenost propisa iz područja cestovnog prometa i cesta s odredbama posebnih zakona, te kako bi se točno definirale ovlasti i odgovornosti za pojedine postupke, osigurala transparentnost i jednostavnost postupka, kvalitetan i efikasan inspekcijski nadzor, učinkovit sustav unutarnje kontrole i redovit nadzor, sprječavanje i otklanjanje raznih nepravilnosti.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno izdvajanje posebnih sredstva na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O INSPEKCIJI CESTOVNOG PROMETA I CESTA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se poslovi Inspekcije cestovnog prometa i cesta (u daljnjem tekstu: Inspekcija) Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), prava, dužnosti i ovlasti inspektora cestovnog prometa i cesta, kao i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu propisani su posebnim zakonima i drugim propisima kojima se uređuje upravno područje cestovnog prometa i cesta.

Članak 3.

Inspekcija provodi inspekcijski nadzor nad fizičkim i pravnim osobama, koje temeljem ovoga Zakona nadzire, na način da poduzima predviđene mjere s ciljem nadzora nad provedbom odredaba zakona, podzakonskih i drugih propisa, u području: javnog cestovnog prijevoza putnika, javnog cestovnog prijevoza tereta, sigurnosti prometa na cestama, prijevoza za vlastite i osobne potrebe, prijevoza opasnih tvari, pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim i teretnim kolodvorima, održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta, radnih vremena mobilnih radnika, nadzora nad uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu, kao i nadzora nad radionicama iz svog djelokruga rada.

Članak 4.

Odredbe ovoga Zakona, ne primjenjuju se na vozila Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 5.

Inspekcija obavlja nadzor na temelju godišnjeg programa rada, kojeg donosi ministar nadležan za promet, a prema potrebi i izvan toga programa.

II. POSLOVI INSPEKCIJE

Članak 6.

(1) Poslove inspekcijskog nadzora obavljaju inspektori i viši inspektori cestovnog prometa i inspektori i viši inspektori cesta (u daljnjem tekstu: inspektori).

(2) Inspekcijski nadzor mogu obavljati i drugi državni službenici Ministarstva po posebnom ovlaštenju ministra nadležnog za promet, uz ispunjavanje propisanih uvjeta za obavljanje inspekcijskih poslova.

(3) Inspekcijski poslovi su poslovi s posebnim uvjetima rada.

(4) Na radno mjesto inspektora može se rasporediti osoba koja ispunjava stručne uvjete propisane Pravilnikom o unutarnjem redu ministarstva.

Članak 7.

(1) Za obavljanje određenih inspekcijskih poslova mogu se osnovati posebne jedinice ili mobilne ekipe.

(2) O načinu angažiranja, sastavu i broju posebnih jedinica ministar nadležan za promet donosi odluku.

III. PRAVA, DUŽNOSTI I OVLASTI INSPEKTORA

Članak 8.

(1) Inspektori kada obavljaju poslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima dužni su poštovati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe na koju se radnja odnosi, vodeći računa o zaštiti Ustavom Republike Hrvatske i zakonom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda, te poštivati odredbe Etičkog kodeksa državnih službenika.

(2) Primjene inspekcijskih ovlasti moraju biti razmjerne svrsi zbog kojih se poduzimaju

(3) Između više inspekcijskih ovlasti inspektor će primijeniti onu s kojom se uz najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu postiže njezin cilj.

(4) Inspektori su dužni voditi računa da kod provođenja službenih radnji propisanih ovim Zakonom i drugim propisima u što manjoj mjeri remete redovito poslovanje nadziranih fizičkih i pravnih osoba.

Članak 9.

(1) U obavljanju inspekcijskih i drugih poslova temeljem posebnih zakona i drugih propisa u području cestovnog prometa i cesta, kao i na poziv inspekcijskih službi država članica Europske unije i izvan nje, sudjeluju službenici Inspekcije, o čemu odlučuje ministar nadležan za promet, na prijedlog nadležnog pomoćnika ministra.

(2) Inspektore, koje unutar granica država članica Europske unije i izvan njih sudjeluju u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka, imenuje ministar nadležan za promet, na prijedlog nadležnog pomoćnika ministra.

Članak 10.

Inspektori u sklopu provođenja nadzora iz članka 3. ovoga Zakona obavljaju sljedeće poslove:

- ukoliko inspekcijskim nadzorom utvrde da je povrijeđen zakon ili drugi propis, naređuju otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku, izriču zakonom ili drugim propisom utvrđenu prekršajnu kaznu, odnosno podnose prijavu državnom tijelu zbog kaznenog djela,
- donose rješenja u prvom stupnju za prekršaje propisane ovim Zakonom, te drugim zakonima i propisima kada je njihova provedba stavljena u njihovu nadležnost,
- izdaju prekršajne naloge, obavezne prekršajne naloge i podnose optužne prijedloge,

- obavljaju poslove prikupljanja, evidentiranja i obrađivanja podataka potrebnih za provedbu odredaba zakona i drugih propisa kad je njihova provedba stavljena u njezinu nadležnost,
- surađuju s inozemnim inspekcijama i drugim službama i međunarodnim organizacijama,
- organiziraju specijalističke edukacije za inspektore, odnosno službenike inspekcije,
- obavljaju poslove kontrole i upisa podataka u informacijski sustav,
- obavljaju i druge poslove koji su im stavljeni u djelokrug rada posebnim zakonima, podzakonskim i drugim propisima, kojima se uređuju uvjeti za obavljanje cestovnog prijevoza, te nadziru provedbu socijalnog zakonodavstva u području prometa.

Članak 11.

(1) Inspektoru se izdaje službena iskaznica i službena značka s identifikacijskim brojem.

(2) Prijevozna sredstva koja se koriste u službene svrhe mogu biti označena znakom inspekcije.

(3) Obrazac službene iskaznice, postupak izdavanja službene iskaznice i službene značke, kao i način obilježavanja prijevoznih sredstava znakom inspekcije propisuje pravilnikom ministar nadležan za promet.

(4) Osobe iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, nakon obavljenog inspeksijskog nadzora, obvezni su vratiti službenu iskaznicu i značku.

Članak 12.

Inspektori kada obavljaju poslove iz svog djelokruga rada temeljem ovoga Zakona i drugih propisa o sigurnosti prometa na cestama mogu upotrebljavati tehničku opremu i službena vozila s uporabom svjetlosnih i zvučnih signala, te zaustaviti vozilo.

Članak 13.

(1) U obavljanju inspeksijskog nadzora Inspektor je ovlašten izvršiti pregled:

- poslovnih i drugih prostorija,
- vozila, uređaja i opreme,
- poslovnih knjiga, sporazuma, ugovora, dozvola i drugih isprava,
- poslovnih knjiga vođenih u elektronskom obliku, gdje imaju ovlast pregledati bazu podataka svake osobe koja raspolaže traženom dokumentacijom ili raspolaže podacima ili bi te isprave, dokumentaciju i podatke trebala imati,
- dokumentacije i evidencije o poslovanju i primjeni propisa,
- stanja cesta,
- izvršenih radova na održavanju cesta i njihovom zaštitnom pojasu,
- tehničke dokumentacije u svezi održavanja cesta,
- privremene prometne signalizacije,

- planova, programa, ugovora i ostale dokumentacije, koja se odnosi na održavanje i zaštitu cesta,
- tereta u i na vozilu
- mjerenjem mase vozila sa i bez tereta,
- mjerenjem osovinskog opterećenja i dimenzije vozila sa i bez tereta.

(2) Inspektor je ovlašten poduzimati i druge radnje iz svog djelokruga rada, ako posebnim propisima nije određena nadležnost drugog tijela.

Članak 14.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu, Inspektor je ovlašten privremeno zabraniti:

- obavljanje javnog prijevoza putnika u cestovnom prometu, ako pravna ili fizička osoba obavlja prijevoz bez licencije,
- obavljanje prijevoza za vlastite potrebe, ako ga pravna ili fizička osoba obavlja bez licencije, odnosno potvrde o prijavi prijevoza za vlastite potrebe,
- obavljanje poslova vozaču motornog vozila u slučaju da nije stručno osposobljen,
- upravljanje vozilom vozaču koji nije koristio propisane odmore i/ili prekide vožnje sukladno posebnim propisima, privremenim oduzimanjem vozačke dozvole na rok koji odredi inspektor,
- daljnje obavljanje prijevoza stranom prijevozniku, te narediti njegovo upućivanje na najbliži granični prijelaz, radi izlaska iz zemlje, u slučaju da u vozilu nema propisanu i važeću dozvolu,
- obavljanje javnog linijskog prijevoza putnika ako prijevoznik takav prijevoz obavlja bez dozvole ili suprotno izdanoj dozvoli,
- obavljanje posebnog linijskog prijevoza putnika ako prijevoznik takav prijevoz obavlja bez ugovora sa naručiteljem prijevoza i/ili bez popisa putnika,
- obavljanje povremenog ili naizmjeničnog prijevoza putnika u cestovnom prometu, ako takav prijevoz obavlja suprotno zakonu, međunarodnim ugovorima i drugim propisima kojima se uređuje takav prijevoz,
- obavljanje autotaksi prijevoza, ako ga prijevoznik pravna ili fizička osoba obavlja bez dozvole ili licencije,
- obavljanje prijevoza vozilom koje prazno ili zajedno s teretom ima masu ili osovinsko opterećenje veće od dopuštenog ili dimenzije veće od propisanih, odnosno obavljanje takvog prijevoza bez propisane dozvole ili bez pridržavanja uvjeta iz dozvole ili zakonskih odredaba,
- ispitivanje vozila i uređaja, te ugradnju uređaja i opreme u vozila, ako se isto obavlja bez propisane ovlasti,
- obavljanje djelatnosti pružanja kolodvorskih usluga ako ga pravna ili fizička osoba obavljaju bez propisane licencije,
- obavljanje agencijskih poslova u cestovnom prijevozu, ako ga pravna ili fizička osoba obavlja bez propisane licencije,

(2) Inspektor je ovlašten poduzimati i druge radnje iz svog djelokruga rada, ako posebnim propisima nije određena nadležnost drugog tijela.

Članak 15.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu Inspektor je ovlašten privremeno isključiti vozilo iz prometa ako:

- pravna ili fizička osoba obavlja javni prijevoz bez licencije ili ovjerene preslike licencije,
- pravna ili fizička osoba obavlja prijevoz tereta za vlastite potrebe bez da ima dokaz da obavlja prijevoz za vlastite potrebe (račun, otpremnica, teretni list i sl.),
- prijevoznik obavlja prijevoz putnika u javnom linijskom prijevozu, bez potrebne dozvole ili ga ne obavlja u skladu s izdanom dozvolom,
- prijevoznik obavlja posebni linijski prijevoz putnika, a da nema ugovor sa naručiteljem prijevoza ili osim osoba sa popisa putnika prevozi i druge osobe,
- prijevoznik obavlja povremeni ili naizmjenični prijevoz putnika u cestovnom prometu bez ispravno popunjenog putnog lista ili dozvole,
- prijevoznik, druga pravna ili fizička osoba obavlja prijevoz vozilom koje ne ispunjava uvjete predviđene posebnim propisom,
- pravna ili fizička osoba obavlja autotaksi prijevoz bez dozvole, odnosno licencije ili ga ne obavlja u skladu sa posebnim propisom,
- prijevoznik, druga pravna ili fizička osoba obavlja prijevoz vozilom koje prazno ili zajedno s teretom ima masu ili osovinsko opterećenje veće od dopuštenog ili dimenzije veće od propisanih, odnosno, ako za takav prijevoz nemaju propisanu dozvolu ili se ne pridržava uvjeta iz dozvole ili ga obavljaju u suprotnosti sa zakonskim odredbama,
- se u obavljanju daljnjeg prijevoza koristi vozilo koje je ispitano ili u slučaju da je u vozilu ugrađen uređaj čije je ispitivanje i ovjeravanje izvršeno od strane neovlaštene pravne ili fizičke osobe, sve dok se ne izvrši ispitivanje od ovlaštene pravne ili fizičke osobe,
- vozilo ima ugrađene uređaje koji su namijenjeni za ometanje ispravnog rada tahografa ili taksimetra ugrađenog u vozilo.

(2) Inspektor je ovlašten poduzimati i druge radnje iz svog djelokruga rada, ako posebnim propisima nije određena nadležnost drugog tijela.

Članak 16.

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad korištenjem cesta, planiranja, građenja i održavanja cesta, mjerama za zaštitu, te prometa na njima, inspektor je ovlašten narediti:

- privremenu obustavu radova koji se izvode na javnim cestama i njihovom zaštitnom pojasu suprotno odredbama Zakona o cestama i drugih propisa iz djelatnosti cesta,
- otklanjanje nedostataka na cestama ili u njihovom zaštitnom pojasu koji ugrožavaju sigurnost prometa,
- privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet,

- obustavu prometa cestovnih motornih vozila, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu cesti ili njenom dijelu.

Članak 17.

(1) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba koje obavljaju djelatnost propisanu zakonima i drugim propisima (osobna iskaznica, putovnica, vozačka dozvola), putnika i drugih osoba koje nazoče inspekcijskom nadzoru.

(2) Osobe koje podliježu nadzoru ili su nazočne nadzoru dužne su na zahtjev inspektora dati takvu ispravu na uvid.

(3) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od predstavnika nadziranih fizičkih i pravnih osoba, kao i svjedoka.

(4) Za potrebe obavljanja nadzora inspektor može fotografirati vozila, poslovne prostorije, opremu, uređaje, ceste i cestovne građevine, zatražiti uzorkovanje i ispitivanje građevnog materijala i drugo u svezi inspekcijskog nadzora.

(5) Ako se nadzor treba obaviti u poslovnim prostorijama, inspektor će prethodno obavijestiti pravnu ili fizičku osobu, osim ako smatra da bi obavještanje umanjilo učinkovitost nadzora.

(6) Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju se i stambene prostorije prijavljene kao poslovni prostor u kojima pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost.

(7) Pregled ostalih prostorija i prostora moguće je obaviti samo na temelju odobrenja pravosudnih tijela.

Članak 18.

(1) Inspektor u obavljanju inspekcijskih poslova ima pravo pozivati sudionike u postupku i druge osobe za koje se može pretpostaviti da raspolažu s obavijestima nužnim za obavljanje poslova koji su u djelokrugu rada Inspekcije, a radi davanja usmenih ili pisanih obavijesti.

(2) Inspektor u obavljanju inspekcijskih poslova ima pravo pozivati sudionike u postupku i druge osobe za koje se može pretpostaviti da raspolažu s obavijestima u cilju saznanja činjenica mjerodavnih za utvrđivanje prekršajne, odnosno kaznene odgovornosti za djela koja imaju obilježja kršenja propisa, te drugih propisa koji su u nadležnosti inspekcije.

(3) U pozivu se mora naznačiti naziv, mjesto, i adresa ustrojstvene jedinice inspekcije, kao i razlog, mjesto i vrijeme pozivanja.

(4) Inspektori imaju pravo zahtijevati od osobe koja je prema propisima dužna dati podatke ili ispuniti određenu obvezu da im u određenom roku i na određenom mjestu podnese bilo koju ispravu, ugovor, poslovno dopisivanje, evidenciju ili neku drugu ispravu, koju smatraju potrebnom za provedbu inspekcijskog nadzora.

(5) Isprave, podaci ili ispunjenje određene obveze iz stavka 1. ovoga članka mogu se zahtijevati od carinskog otpremnika ili zastupnika, poreznog obveznika, proizvođača, prijevoznika ili druge osobe koja je neposredno ili posredno sudjelovala u poslu, ali i od svake

druge osobe koja raspolaže traženom dokumentacijom ili raspolaže podacima ili bi te isprave ili podatke trebala imati.

Članak 19.

Radi obavljanja inspekcijskog nadzora, tijela državne uprave i druga državna tijela, tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, tijela jedinice lokalne samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su na zahtjev dostaviti podatke koji se odnose na predmet inspekcijskog nadzora.

Članak 20.

(1) Pravne i fizičke osobe koje nadzire inspektor dužne su na njegov zahtjev i u danom roku dostaviti, odnosno pripremiti točne i potpune podatke i dokumentaciju koja mu je potrebna za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti.

(2) Smatra se da pravna i fizička osoba nije omogućila obavljanje posla iz stavka 1. ovoga članka u slučaju ako u roku utvrđenom zapisnikom ili zahtjevom od strane inspektora ne osigura radi uvida traženu poslovnu dokumentaciju i druge isprave, odnosno ako dostavi netočne ili nepotpune podatke potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetoj nadzoru.

Članak 21.

(1) Ako nije ovlašten postupati, inspektor će o uočenim nepravilnostima izvijestiti nadležno tijelo radi mjerodavnog postupanja, te zatražiti poduzimanje mjera za otklanjanje utvrđene nezakonitosti.

(2) Nakon obavljenog nadzora, inspektor može izvještavati i savjetovati nadzirane pravne i fizičke osobe o najučinkovitijoj provedbi zakona i drugih propisa ako to smatra korisnim ili potrebnim.

Članak 22.

(1) Inspektor pokreće postupak po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke kada je to zakonom propisano.

(2) Predstavku pravne ili fizičke osobe, na rad subjekata čije poslovanje nadzire, inspektor je dužan uzeti u obzir ako ga predstavka upozorava na činjenično stanje koje mu nameće obvezu pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

(3) Ako je povodom predstavke obavljen inspekcijski nadzor, inspektor je dužan obavijestiti podnositelja predstavke o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama. U protivnom, ako nije bilo nadzora pa činjenice nisu bile utvrđivane, inspektor je podnositelja predstavke dužan obavijestiti o nepostojanju činjenica i dokaza za pokretanje prekršajnog, odnosno kaznenog postupka, te o nepostojanju zakonskih pretpostavki za pokretanje prekršajnog, odnosno kaznenog postupka, najkasnije u roku 30 dana od dana podnošenja predstavke, osim ako se radi o anonimnom podnositelju predstavke.

(4) Podnositelj predstavke ima pravo inspektoru izjaviti prigovor na obavijest kojom se ne prihvaća prijedlog za pokretanje postupka, u roku 8 dana od dana prijama obavijesti, kao i u slučaju da u propisanom roku nije dobio odgovor.

(5) Inspektor je dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju, činjenice i podatke utvrđene, odnosno nastale u inspekcijskom postupku, kao i identitet podnositelja predstavke.

(6) Dokumentaciju, činjenice, podatke i identitet podnositelja predstavke utvrđene u inspekcijskom nadzoru inspektor, odnosno drugi državni službenik, može dati samo sudovima, tijelima državne uprave koja vode prekršajni, odnosno kazneni postupak i drugim

državnim tijelima na njihov obrazloženi pisani zahtjev u sudskim i upravnim postupcima iz njihove nadležnosti.

Članak 23.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može privremeno oduzeti isprave, dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz, ako posumnja u ispravnost isprava i dokumentacije, ako se poslovanje ne obavlja u skladu s ispravama i dokumentacijom ili se koriste drugi predmeti za ometanje ispravnog rada uređaja ugrađenih u vozilo.

(2) Zabilježbu o oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stavka 1. ovoga članka inspektor unosi u zapisnik i izdaje potvrdu o oduzimanju dokumentacije i predmeta sa utvrđenim rokom oduzimanja.

(3) Osoba može zahtijevati da joj se oduzete stvari iz stavka 1. ovoga članka vrate i prije isteka roka oduzimanja, ako dokaže da su joj nužno potrebne u poslovanju.

(4) O povratu stvari prije isteka roka iz stavka 3. ovoga članka odlučuje se rješenjem u roku 3 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 24.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može privremeno isključiti vozilo iz prometa zbog povrede iz članka 15. ovoga Zakona oduzimanjem prometne dozvole i registarskih pločica vozila u trajanju od 7 dana, ako drugim propisima nije drukčije propisano.

(2) Ako radi napravljenog prekršaja inspektor drugi put izrekne mjeru iz članka 15. ovoga Zakona, vozilo se isključuje iz prometa u trajanju od 15 dana, ako drugim propisom nije drukčije propisano.

(3) Kada inspektor isključuje vozilo iz prometa o tome donosi rješenje u kojem na temelju izjave nadzirane pravne ili fizičke osobe utvrđuje gdje će se vozilo nalaziti za vrijeme trajanja isključenja (vlastito parkiralište ili javno parkiralište).

Članak 25.

(1) Ako se pravna ili fizička osoba iz članka 24. stavka 3. ovoga Zakona ne želi izjasniti o mjestu gdje će se vozilo za vrijeme isključenja nalaziti, inspektor će u rješenju o isključenju vozila kao mjesto zadržavanja odrediti najbliže parkiralište od mjesta počinjenja prekršaja o trošku i na odgovornost prekršitelja, ako drugim propisom nije drukčije propisano.

(2) Ako nadzirana pravna ili fizička osoba ne postupi po rješenju inspektora vozilo koje se isključuje bit će premješteno o trošku i na odgovornost te osobe.

(3) Inspektor će u rješenju o isključenju vozila iz prometa odrediti datum i mjesto, gdje i kada predstavnik pravne osobe, odnosno fizička osoba mogu preuzeti oduzete prometne dozvole i registarske pločice vozila.

(4) Ako se u roku od 8 dana od isteka roka isključenja, prometne dozvole i registarske pločice ne preuzmu, iste će se dostaviti tijelu koje ih je izdalo.

(5) O isključenju vozila iz prometa, inspektor obavještava nadležno tijelo koje je izdalo prometnu dozvolu i registarske pločice vozila.

(6) Nadzor nad izvršenjem rješenja iz stavka 3. ovoga članka, obavlja inspektor.

Članak 26.

U obavljanju inspekcijskog nadzora, ako drugim propisom nije drukčije određeno, inspektor će donijeti rješenje kojim će narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, ako utvrdi da se prijevoz u cestovnom prometu ne obavlja u skladu s međudržavnim sporazumima, zakonima i drugim propisima, kojima se uređuje obavljanje prijevoza u cestovnom prometu, sigurnost prometa na cestama ili ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti na cestama, koji su u suprotnosti sa propisima o cestama, te u svim slučajevima u kojima je ovlašten u člancima 13., 14., 15. i 16. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Inspektor je ovlašten, ako posumnja da vozilo ili pojedini propisani uređaji ugrađeni u vozilo ne ispunjavaju uvjete predviđene posebnim propisom, uputiti to vozilo na ispitivanje, kod ovlaštene fizičke ili pravne osobe.

(2) Ako se navedenim pregledom utvrdi da vozilo ili propisani uređaji ugrađeni u vozilo ne udovoljavaju uvjetima predviđenim posebnim propisom, inspektor će rješenjem zabraniti daljnje kretanje tim vozilom do otklanjanja utvrđenog nedostatka.

(3) Utvrdi li inspektor da se u prijevozu koristi vozilo koje je ispitano ili u vozilu ima ugrađen uređaj čije je ispitivanje i ovjeravanje izvršeno od strane neovlaštene pravne ili fizičke osobe, bez odlaganja će uputiti takvo vozilo na novo ispitivanje o trošku korisnika vozila kod ovlaštene pravne ili fizičke osobe.

(4) Ako se pregledom iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da vozilo i uređaji ugrađeni u vozilo ne ispunjavaju uvjete određene zakonom ili posebnim propisom, troškove pregleda snosi vlasnik ili korisnik.

(5) Pravna ili fizička osoba ne može nastaviti korištenje vozila dok ne podmiri troškove ispitivanja.

Članak 28.

Ako inspektor u inspekcijskom nadzoru cesta utvrdi ili posumnja da su uporabnom dozvolom koja je izvršna u upravnom postupku, povrijeđene materijalne odredbe zakona, o istom će izvijestiti ministarstvo nadležno za graditeljstvo.

Članak 29.

(1) U slučaju neposredne opasnosti za sigurnost prometa, zaštitu ceste i drugih cestovnih građevina ili stabilnost tla na okolnom zemljištu, inspektor može temeljem Zakona o cestama usmenim rješenjem narediti vlasniku ceste ili izvođaču poduzimanje hitnih mjera radi osiguranja, odnosno zabraniti korištenje ceste ili njezinog dijela za sve ili pojedine korisnike.

(2) Pisani otpravak usmenog rješenja mora se otpremiti stranci u roku 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja, osim ako je hitna mjera provedena tijekom inspekcijskog nadzora.

(3) O donošenju rješenja iz stavka 1. ovoga članka inspektor odmah izvještava nadležnu policijsku upravu.

(4) Ako je vlasnik ceste ili izvođač nedostupan ili mu je iz bilo kojeg razloga nemoguće izreći hitnu mjeru ili je odbije izvršiti u određenom roku, inspektor o istome izvještava nadležno tijelo.

Članak 30.

Kad inspektor uoči da je strana pravna ili fizička osoba u obavljanju prijevoza učinila prekršaj propisan međunarodnim ugovorom ili zakonom, ovlašten je rješenjem privremeno zabraniti daljnje obavljanje prijevoza do plaćanja novčane kazne ili završetka prekršajnog postupka.

Članak 31.

(1) U obavljanju poslova nadzora inspektor na temelju ovoga Zakona donosi rješenje, kojim se naređuje otklanjanje nezakonitosti.

(2) Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti bez odgode, a najkasnije u roku 8 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja. Nedonošenje rješenja do toga roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.

(3) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor neće donositi u situaciji kada su utvrđene nezakonitosti otklonjene tijekom inspeksijskog nadzora, ili kad izvršenje uopće nije moguće, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

Članak 32.

(1) Protiv rješenja koje je donio inspektor nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Upravni spor se pokreće tužbom u roku 30 dana od dana dostave rješenja stranci.

(3) Rješenje se donosi u pisanom obliku. Iznimno, rješenje se može donijeti i u usmenom obliku u slučaju ako inspektor utvrdi da je zbog neposredne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti prometa na njoj ugrožena i sigurnost sudionika u prometu, isti može po skraćenom postupku, bez saslušanja stranaka, donijeti usmeno rješenje u zapisniku, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

(4) Protiv usmenog rješenja u sklopu zapisnika o obavljenom inspeksijskom nadzoru, donesenog na temelju ovoga ili drugog zakona, žalba nije dopuštena.

(5) Inspektor koji je donio rješenje u usmenom obliku, obavezan je bez odgode, a najkasnije u roku 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja dostaviti rješenje u pisanom obliku.

Članak 33.

(1) Ako inspektor utvrdi postojanje osnovane sumnje da je povredom propisa počinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, odnosno uz zapisnik ako ne postoji ovlaštenje za donošenje rješenja, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, izdati prekršajni nalog, obavezni prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za pokretanje postupka zbog kaznenog djela.

(2) Inspektor je u obavljanju inspeksijskog nadzora samostalan te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Članak 34.

(1) O izvršenom inspeksijskom nadzoru, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno naređenim mjerama i radnjama, inspektor sastavlja zapisnik.

(2) U zapisnik se obvezno unosi ime tijela koje vrši nadzor, mjesto gdje se obavlja radnja, dan i sat kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena nazočnih osoba i u kojem su svojstvu nazočne, opis tijeka i sadržaja provedenih radnji, nadzorom utvrđene činjenice, isprave koje su korištene, te naznaka i rok upravne mjere, ako je donijeta.

(3) Inspektori vode očevidnik o obavljenim inspekcijskim pregledima i poduzetim mjerama.

(4) Način vođenja očevidnika, čuvanja dokumentacije i izradu obrazaca u svezi inspekcijskog nadzora, propisuje pravilnikom ministar nadležan za promet.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne dozvoli inspektoru da izvrši pregled poslovnih prostorija, vozila, uređaja, opreme, poslovnih knjiga i evidencija, dozvola, te druge poslovne dokumentacije (članak 13.),

2. ako ne omogući utvrđivanje identiteta ili ne da na uvid zatražene isprave i podatke, kao i onemogući radnju uzimanja izjava od predstavnika nadziranih prekršitelja i svjedoka (članak 17.),

3. ako onemogući inspektora u poduzimanju mjera oduzimanja dokumentacije i predmeta iz članka 23. ovoga Zakona

4. ako ne izvrši rješenje i ne postupi po rješenju inspektora (članak 14. stavak 1. članak 15. stavak 1. članak 16., članak 26., članak 30. i članak 31. ovoga Zakona)

5. ako postupi protivno ovlasti inspektora (članak 27. stavci 1.,2. i 3.).

(2) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koji prekršaj je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj propisan ovim člankom kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 kuna.

(5) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se putnik u vozilu ako ne omogući utvrđivanje svog identiteta ili ne pokaže voznu kartu na zahtjev inspektora (članak 17. stavci 1. i 2.).

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako na zahtjev inspektora ne dostavi ili ne pripremi u određenom roku tražene podatke i dokumentaciju, ako svojom radnjom i postupkom onemogući nadzor ili mu dostavi, odnosno pripremi netočne ili nepotpune podatke i dokumentaciju (članak 20. stavci 1. i 2.).

(2) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna.

(3) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koji prekršaj je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj propisan ovim člankom kaznit će se i fizička osoba - vozač novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Propisi doneseni na temelju Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine, br. 77/99 i 55/2011) i to:

- Pravilnik o obrascu iskaznice, obliku značke, opremi i službenoj odjeći inspektora cestovnog prometa i inspektora cesta (Narodne novine, br. 128/2009) i

- Naputak o načinu vođenja očevidnika, obavljenim inspekcijskim pregledima u djelatnosti cestovnog prometa i cesta i poduzetih mjera (Narodne novine, br.149/2002), ostaju na snazi do stupanja na snagu propisa iz članka 34. ovoga Zakona.

Članak 38.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine, br. 77/99 i 55/2011).

Članak 39.

Započeti postupci će se završiti po odredbama Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine, br. 77/99 i 55/2011).

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. propisano je što Zakon regulira i to: poslove Inspekcije cestovnog prometa i cesta, prava, dužnosti i ovlasti inspektora, kao i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Člankom 2. propisano je da pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu usklađeni su sa posebnim zakonima i drugim propisima kojima se uređuje upravno područje cestovnog prometa i cesta.

U članku 3. navedena su područja nadzora Inspekcije cestovnog prometa i cesta, sve usklađeno sa Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 82/2013), Zakonom o cestama, (Narodne novine, br. 84/2011., 22/2013. i 54/2013), Zakonom o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (Narodne novine, br. 75/2013), Zakonom o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine, br. 79/2007), Zakonom o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine, br. 67/2008, 48/2010, 74/2011, 80/2013), te na prethodno navedenim zakonima Inspekcija obavlja nadzor nad njihovom zakonitom primjenom, a isti su usklađeni sa propisima Europske unije i to: u području cestovnog prijevoza putnika, području cestovnog prometa tereta, području sigurnosti prometa na cestama i u području prijevoza za vlastite potrebe.

Člankom 4. propisano je na koja vozila se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Člankom 5. propisano temeljem kojeg akta se obavlja nadzor i tko ga donosi.

Člankom 6. propisano tko obavlja poslove inspekcije i temeljem kojeg akta se inspektori raspoređuju na radna mjesta, kao i odredba da su inspeksijski poslovi, poslovi s posebnim uvjetima rada.

Člankom 7. propisano da se za određene inspeksijske poslove mogu ustrojiti posebne jedinice ili mobilne ekipe, o čijem sastavu, broju i angažiranju odluku donosi ministar nadležan za promet.

Člancima 8. do 10. reguliraju se prava, dužnosti i ovlasti inspektora i ovlaštenih službenika inspekcije, kao i koje poslove, osim nadzora inspektori obavljaju, te navode se prava i obveze inspektora u provođenju inspeksijskog nadzora.

Člancima 11. i 12. propisana je obveza izdavanja službene iskaznice i službene značke, kao i mogućnost obilježavanja prijevoznih sredstava, upotreba tehničke opreme i službenih vozila s uporabom svjetlosnih i zvučnih signala.

Člankom 13. propisana je ovlast inspekcije u obavljanju nadzora, te uvjeti kada su inspektori ovlašteni pregledati poslovne prostorije, vozila, opremu, kao i poslovne knjige, pregled tereta, planova, programa, ugovora i ostale dokumentacije, mjerenje mase vozila, pregled stanja cesta, izvršenih radova na održavanju cesta i njihovog zaštitnog pojasa.

Člankom 14. propisano je da inspektori u obavljanju inspeksijskog nadzora u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu imaju ovlast izdavanja privremene zabrane prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora pod uvjetima i okolnostima navedenim u predmetnom članku.

Člankom 15. u obavljanju inspekcijskog nadzora u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu propisana je ovlast i uvjeti privremenog isključenja vozila iz prometa.

Člankom 16. propisano je da inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora nad korištenjem cesta, planiranju, građenju i održavanju javnih cesta, ovlašten narediti radnje koje otklanjaju nedostatke na cestama, privremene obustave radova ako su suprotni odredbama zakona, obustavu prometa i druge radnje ako se utvrdi da se na njima ne može odvijati promet na siguran način.

Člankom 17. propisana je ovlast inspektora u postupku nadzora da može zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može izvršiti provjera identiteta, odnosno utvrditi identitet osoba koje obavljaju djelatnost.

Člancima 18. do 30. propisane su konkretne mjere i radnje koje inspektori imaju ovlast poduzimati u obavljanju inspekcijskog nadzora, kao način i rokovi na koji se iste provode, a sve usklađeno sa posebnim zakonima.

U člancima 31. do 33. propisano je pod kojim uvjetima i kada se donosi rješenje ili upravna mjera, kao i naputak o pravu i rokovima za pokretanje upravnog spora budući smo brisali tijelo koje je odlučivalo o žalbama tj. „povjerenstvo za žalbe“, sve sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Člankom 34. propisana je obveza vođenja očevidnika o obavljenim inspekcijskim pregledima i poduzetim mjerama, temeljem Pravilnika kojeg donosi ministar nadležan za promet.

U člancima 35. i 36. propisane su prekršajne sankcije za izvršitelje prekršaja.

U članku 37. prijelazne i završne odredbe.

Člankom 38. propisan je prestanak važenja Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta, (Narodne novine br. 77/99 i 55/2011).

Člankom 39. propisano je da će se započeti postupci završiti po odredbama Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta (Narodne novine br. 77/99 i 55/2011).

Člankom 40. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću